

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова факультетська навчальна дисципліна)
_____«Ветеринарна генетика»_____**

Розробник: Сергій Кравченко, доцент кафедри терапії ім. професора
П. І. Локеса, к.вет.н., доцент

Полтава
2023 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Ветеринарна генетика
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова факультетська навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	кафедра терапії імені професора П.І. Локеса
контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> КРАВЧЕНКО Сергій, кандидат вет. н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. т8. (ветеринарна токсикологія) <i>e-mail:</i> terapia@pdaa.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/kravchenko-sergiy-oleksandrovykh
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	211 Ветеринарна медицина ОПП Ветеринарна медицина
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Анатомія свійських тварин, фізіологія тварин, годівля тварин з основами кормовиробництва, цитологія

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань спадковості, мінливості та основних генетичних механізмів у ветеринарній медицині

Основні завдання навчальної дисципліни: пізнання суті спадкової інформації, шляхів її реалізації в онтогенезі та ролі середовища у розвитку корисних властивостей тварин і підвищенні їх продуктивності; оволодіння студентами здатністю виявляти та диференціювати наявність аномалій розвитку різного генезу у тварин, розробляти і впроваджувати в практику комплекс профілактичних заходів з метою попередження виникнення небажаних мутацій у тварин; вивчення методів корекції патологічних станів обумовлених генетичними мутаціями, ознайомлення із особливостями догляду за такими тваринами

Компетентності:

загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК 4. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 5. Прагнення до збереження довкілля.

Фахові:

ФК 1. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.

ФК 2. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.

ФК 3. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг та документообіг під час здійснення професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

РН 1. Відтворювати термінологію з компонентів освітньої програми.

РН 2. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	лаб	с.р.
Тема 1 Цитологічні основи спадковості	14	2	2	10
Тема 2 Закономірності успадкування ознак	16	2	4	10
Тема 3 Молекулярні основи спадковості	14	2	2	10
Тема 4 Основи генної інженерії	14	2	2	10
Тема 5 Генетичні процеси у популяціях	14	2	2	10
Тема 6 Генетика статі	14	2	2	10
Тема 7 Мутаційна мінливість	16	2	4	10
Тема 8 Основи ветеринарної патогенетики	18	2	6	10
Усього годин	120	16	24	80

Форми контролю результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю				Разом
	Залік 3 семестр				
	Ведення конспекту лекцій	виконання завдань лабораторної роботи	виконання самостійної роботи (опитування)	колоквіум (контрольне опитування)	
РН 1	8	24	8	10	50
РН 2	8	24	8	10	50
Разом	16	48	16	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Тема	Ведення конспекту лекцій	Виконання лабораторної роботи	Завдання самостійної роботи (опитування)	Контрольне опитування (колоквіум)	Разом по темі
Тема 1 Генетика як наука	2	6	2	10	10
Тема 2 Молекулярні основи спадковості	2	6	2		10
Тема 3 Закономірності успадкування ознак при статевому розмноженні	2	6	2		10
Тема 4 Типи взаємодії алельних та неалельних генів	2	6	2		20
Тема 5 Хромосомна теорія спадковості	2	6	2		10
Тема 6 Генетика популяцій	2	6	2		10
Тема 7 Імуногенетик	2	6	2		10
Тема 8 Основи ветеринарної патогенетики	2	6	2		10
Разом	16	48	16	20	100

При оцінюванні знань здобувачів вищої освіти по дисципліні застосовують поточний та підсумковий контроль.

▪ **ведення конспекту лекцій (0-2);**

Бали	Здатність здобувача
0	відсутність конспекту лекції.
1 2	ведення конспекту лекції.

▪ **виконання завдань лабораторної роботи (0-6);**

Бали	Здатність здобувача
0	не виконання завдань ЗВО на лабораторному занятті.
1	студент володіє теоретичним матеріалом дещо вищим за початковий та виконує лабораторну роботу з допомогою викладача
2	ЗВО знає значну кількість теоретичного матеріалу, виконує лабораторну роботу з допомогою інших студентів
3-4	ЗВО знає теоретичний матеріал і може застосувати його при виконанні лабораторної роботи з уточненнями у викладача
5	ЗВО знає теоретичний матеріал і застосовує його при виконанні лабораторної роботи
6	ЗВО знає теоретичний матеріал і застосовує його при виконанні лабораторної роботи, робить висновки

▪ **виконання самостійної роботи (опитування) (0-2);**

Бали	Здатність здобувача
0	ЗВО не відповідає на поставлені запитання самостійної роботи.

1	Неповна відповідь на поставлені запитання самостійної роботи, із помилками
2.	ґрунтовна відповідь на поставлені запитання самостійної роботи.

▪ **контрольне опитування студентів (колоквіум) (0-10);**

Бали	Здатність здобувача
0	ЗВО не відповідає на поставлені запитання;
1-2	студент володіє теоретичним матеріалом дещо вищим за початковий.
3-4	ЗВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу.
5-6	ЗВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу. З допомогою викладача може виправляти помилки серед яких є суттєві.
7-8	Студент узагальнює отримані знання, розкриває зміст питань з деякими неточностями, які з допомогою викладача аналізує та швидко виправляє помилки. Відтворює термінологію з компонентів освітньої програми. Формулює висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесів, запроваджених у підприємствах.
9-10	Студент узагальнює отримані знання, ґрунтовно розкриває зміст питань. Відтворює термінологію з компонентів освітньої програми. Формулює висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесів, запроваджених у підприємствах.

Трудомісткість:

загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни:

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. При отриманні на занятті 0 балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати.

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватися академічної чесності і етичної поведінки в освітньо-науковому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

Академічна мобільність. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-

партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Неформальна / інформальна освіта. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Костенко С.О., Супрун І.О., Сидоренко О.В. Збірник задач з генетики К.:Видавничий центр НУБіП України, 2010. 181с.

3. Супрун І.О., Салогуб А.М. Основи генетики тварин з біометрією Суми: ПП Вінниченко М.Д., ФОП Дьоменко В.В. 2011. 344 с.

4. Костенко С.О., Супрун І.О. Робочий зошит для проведення лабораторних та самостійних робіт студентами ОКР «Бакалавр» з дисципліни «Генетика у ветеринарній медицині» К.: Видавничий центр НУБіП України, Київ, 2011. 127с.

5. Супрун І.О., Хмельничий Л.М Цитологічні та молекулярні основи спадковості Методичні вказівки до виконання лабораторних та самостійних робіт студентами ОКР «Бакалавр» спеціальності «Ветеринарна медицина» К.: Видавничий центр НУБіП України, 2010. 50с.

6. Супрун І.О., Хмельничий Л.М. Основи біометрії Методичні вказівки до виконання лабораторних та самостійних робіт студентами ОКР «Бакалавр» спеціальності 6.090.102. «ТВППТ» Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2010. 69с.

7. Хмельничий Л.М., Супрун І.О. Основи генетики та селекції сільськогосподарських тварин Аграрна освіта, 2011. 440 с.

8. Войтенко С. Л., Копилов К. В., Копилова К. В. Генетика. Полтава, 2014. 226 с.

Допоміжні

1. Супрун І.О., Салогуб А.М. Основи генетики тварин з біометрією Суми: ПП Вінниченко М.Д., ФОП Дьоменко В.В. 2011. –344с. (з грифом МОНМС, лист № 1/11-2676 від 04.04.2011р.)
2. Костенко С.О., Супрун І.О. Робочий зошит для проведення лабораторних та самостійних робіт студентами ОКР «Бакалавр» з дисципліни «Генетика у ветеринарній медицині» К.: Видавничий центр НУБіП України, Київ, 2011. – 127с.
3. Lokes-Krupka, T., Tsvilichovsky, M., & Karasenko, A. Features of correction of a pathological condition of small animals at the diabetes mellitus with obesity. Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences, 23(101), 2021, P. 50-54.
4. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин. В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2004. 608 с.
5. Локес-Крупка Т. П., Бурда Т. Л., Цвіліховський М. І., Вплив раціонів на розвиток надмірної маси тіла собак порід середнього розміру. Вісник ПДАА. 2019. № 3. С. 224–232
6. Ksyonz I.M, Zezekalo V.K, Peredera S.B, Shcherbakova N.C, Peredera Zh.O, Kone M.S, Rak T.M, Kravchenko S.O, Kanivets N.S. Chlamydial infection monitoring within wild mammals in Ukraine. World of Medicine and Biology. 2019 Mar; 1(67): 227-32. DOI 10.26724/2079-8334-2019-1-67-227 (Web of Sciens Core Collection).

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Інтернет-ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. (на дату звернення 06.02.2023р.)
2. www.nbuv.gov.ua Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. (на дату звернення 06.02.2023р.)
3. <http://www.oie.int/en> Міжнародне Епізоотичне Бюро (МЕБ). (на дату звернення 06.02.2023р.)
4. <http://iekvm.kharkov.ua/> Інститут експериментальної та клінічної ветеринарної медицини. (на дату звернення 06.02.2023р.)
5. <http://www.biotestlab.net/> НПП «Био-Тест-Лаборатория». (на дату звернення 06.02.2023р.)
6. <http://www.vetlabresearch.gov.ua/> Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (ДНДІЛДВСЕ). (на дату звернення 06.02.2023р.)